

UCHWAŁA NR XVIII/117/2025
RADY GMINY RUDNA
z dnia 29 października 2025 r.

w sprawie wyrażenia stanowiska dotyczącego niewyznaczania lokalizacji elektrowni wiatrowych na terenie Gminy Rudna w projekcie Planu Ogólnego Gminy.

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025 r. poz. 1465 ze zm.) oraz w związku z art. 13a-13m ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.), Rada Gminy uchwala, co następuje:

§ 1.

Rada Gminy Rudna wyraża stanowisko, że w opracowywanym projekcie Planu Ogólnego Gminy Rudna nie powinny zostać wyznaczone obszary potencjalnej lokalizacji elektrowni wiatrowych, a lokalizacja farm wiatrowych na terenie gminy nie znajduje społecznej akceptacji ani uzasadnienia lokalnego.

§ 2.

Stanowisko, o którym mowa w § 1, Rada Gminy uzasadnia w szczególności następującymi przestankami:

- 1) koniecznością ochrony krajobrazu i walorów przyrodniczych Gminy – zgodnie z uchwałą nr XIX/482/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020 r. w sprawie uchwalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego,
- 2) troską o wartość i atrakcyjność nieruchomości prywatnych mieszkańców,
- 3) ograniczonym wpływem potencjalnych inwestycji w elektrownie wiatrowe na budżet Gminy,
- 4) ryzykiem ograniczenia możliwości rozwoju osadnictwa mieszkaniowego w sąsiedztwie takich instalacji,
- 5) niekorzystnymi warunkami wietrznymi – średnia roczna prędkość wiatru w Gminie, według obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rudna, wynosi 3 m/s, co czyni inwestycje w energetykę wiatrową ekonomicznie nieefektywnymi i w efekcie niesie ryzyko strat dla inwestorów co może prowadzić do porzucenia trudnych do utylizacji i kosztownych w utrzymaniu budowli,
- 6) potencjalnym zagrożeniem związanym z wpływem turbin wiatrowych na zaburzenie lokalnych przepływów powietrza, co może sprzyjać wcześniejszemu opadaniu pyłów z kierunku zachodniego – z obszaru składowiska odpadów KGHM „Żelazny Most”;
- 7) ochroną wynikającą z art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w zw. z art. 3 pkt 50 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54 ze zm.) w myśl której przy dopuszczeniu określonych inwestycji należy uwzględnić zasadę zrównoważonego rozwoju;

8) koniecznością zastosowania zasady przezorności.

§ 3.

Rada Gminy wskazuje, że analogiczne rozwiązanie przyjęto w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rudna”, uchwalonym Uchwałą Nr V/24/2024 Rady Gminy Rudna z dnia 21 lutego 2024 r., w którym jednoznacznie zakazano lokalizacji elektrowni wiatrowych na wskazanych pod odnawialne źródła energii obszarach gminy.

§ 4.

Rada Gminy uznaje, że niniejsze stanowisko, wyrażające wolę wspólnoty samorządowej, powinno zostać uwzględnione przez Wójta Gminy Rudna przy dalszych pracach nad projektem Planu Ogólnego Gminy.

§ 5.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

do obywatelskiego projektu uchwały w sprawie wyrażenia stanowiska dotyczącego niewyznaczania lokalizacji elektrowni wiatrowych na terenie Gminy Rudna w projekcie Planu Ogólnego Gminy

Korzystając z przysługującego nam prawa do wystąpienia z obywatelską inicjatywą uchwałodawczą przedstawiamy niniejszy projekt uchwały jako stanowisko intencyjne, zmierzające do skłonienia Wójta Gminy do rezygnacji z wyznaczania w projekcie Planu Ogólnego Gminy obszarów potencjalnej lokalizacji elektrowni wiatrowych.

W szczególności, kierujemy się:

- 1) troską o jakość życia mieszkańców, wartość ich nieruchomości oraz rozwój osadnictwa mieszkaniowego,
- 2) potrzebą ochrony krajobrazu i spójności przestrzennej gminy,
- 3) potencjalnym zagrożeniem środowiskowym i zdrowotnym – możliwym zaburzeniem przepływów powietrza i wcześniejszym opadaniem pyłów z kierunku zachodniego, pochodzących z terenów składowiska odpadów KGHM „Żelazny Most”,
- 4) troską o ochronę przyrody – ze względu na negatywny wpływ farm wiatrowych na chronione gatunki ptaków i nietoperzy;
- 5) brakiem istotnych korzyści ekonomicznych dla budżetu gminy mogących kompensować negatywny wpływ farm wiatrowych na jakość życia, wartość nieruchomości, krajobraz, przyrodę i zdrowie mieszkańców oraz przychody gminy z innych źródeł (sprzedaż działek budowlanych, podatek PCC itp.).

Poza tym dopuszczenie lokalizacji elektrowni wiatrowych narusza zasadę zrównoważonego rozwoju, o której mowa w art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz w art. 3 pkt 50 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54 ze zm.) (zwanej dalej p.o.ś.), bowiem zgodnie z art. 5 Konstytucji, Rzeczpospolita Polska strzeże niepodległości i nienaruszalności swojego terytorium, zapewnia wolności i prawa człowieka i obywatela oraz bezpieczeństwo obywateli, strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju. W myśl zaś art. 3 pkt 50 p.o.ś. przez zrównoważony rozwój rozumie się taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń.

Rozpatrując zatem miejsce zasady zrównoważonego rozwoju w Konstytucji RP należy przyjąć, że pełni ona przede wszystkim rolę dyrektywy wykładni. W sytuacji, gdy pojawiają się wątpliwości co do zakresu obowiązków, rodzaju obowiązków i sposobu ich realizacji, należy posłkować się zasadą zrównoważonego rozwoju. Pełni zatem ona rolę podobną do zasad współżycia społecznego czy społeczno-gospodarczego przeznaczenia prawa w prawie cywilnym.

Należy zauważyć, że w pierwszej kolejności do uwzględniania zasady zrównoważonego rozwoju obowiązany jest ustawodawca w procesie stanowienia prawa. Istotnym jest jednak wskazanie, że w drugiej kolejności to właśnie organy stosujące prawo powinny mieć na względzie wskazaną zasadę. Niekiedy bowiem stan faktyczny wymaga rozważenia i wyważenia rozwiązań korzystniejszych, stosując zasadę zrównoważonego rozwoju. Zaznaczamy, że w przedmiotowym postępowaniu mamy właśnie do czynienia z taką sytuacją.

Biorąc za przedmiot rozważań definicję zawartą w Prawie ochrony środowiska na potrzeby niniejszego postępowania, można wyprowadzić następujący wniosek: zasada zrównoważonego rozwoju służy do rozwiązywania konfliktów między wartościami konkurującymi ze sobą, przy czym jedną z tych wartości jest ochrona środowiska, a drugą wolność gospodarcza oparta na własności prywatnej, o której mowa w art. 20 Konstytucji RP.

Brak zgody na lokalizację elektrowni wiatrowych wynika również art. 6 ust. 1 i 2 p.o.ś. Odmówić zgody na lokalizację takich inwestycji należy w sytuacji, gdy oddziaływanie na środowisko planowanego przedsięwzięcia jest negatywne i może przynieść ujemne skutki dla ekosystemu.

Podkreślenia wymaga fakt, że „Treść zasady przezorności określają dwa pojęcia: ryzyko i niepewność, które dotyczą mogącego wystąpić znaczącego oddziaływania na środowisko, które nie jest jeszcze w pełni rozpoznane. Zasada przezorności powinna być stosowana przy kwalifikacji przedsięwzięć, których realizacja oparta jest na parametrach niepewnych pod względem ich wystąpienia.” (wyrok NSA z dnia 23 stycznia 2020 r., sygn. akt II OSK 559/18), zaś w przedmiotowej sprawie zachodzi jak najbardziej taka sytuacja. Bowiem planowana inwestycja, jak najbardziej posiada wiele niewiadomych co do zdarzeń, które mogą się zdarzyć na etapie jej użytkowania i dlatego też ewentualną zgodę na jej realizację należałoby poprzedzić bardzo szczegółową analizą wszystkich ryzyk, jakie za sobą niesie jej użytkowanie.

Nie sposób również nie wskazać na fakt, że „Sięgnięcie po środki ochrony środowiska, w tym reglamentacyjne, polegające na zakazie podejmowania pewnych działań, nie musi być następstwem wykazania szkodliwości tych działań, czyli jej udowodnienia w sposób wolny od wątpliwości, lecz może opierać się na uprawdopodobnieniu i wynikającej z niego hipotezie co do potencjalnego wpływu tych działań na środowisko.” (wyrok NSA z dnia 15 marca 2018 r., sygn. akt II OSK 2297/17). Zatem nie tylko udowodnione negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia warunkuje odmowę zgody na jego realizację, ale również uprawdopodobnienie jego potencjalnego złego wpływu na środowisku może stać się przesłanką do odmowy zgody na jego realizację.

Nadto zaznaczyć trzeba, że „Istotą zasady przezorności jest przyjęcie, iż w sytuacji, kiedy nie można wiarygodnie uzasadnić, że oddziaływanie jest nieznaczące, może być ono znaczące, a racjonalne wątpliwości co do ryzyka wystąpienia oddziaływania są przesłanką na rzecz dokonania oceny i zawsze interpretuje się je na korzyść środowiska, a nie na korzyść inwestycji.” (wyrok NSA z dnia 5 kwietnia 2017 r., sygn. akt II OSK 2002/15). Zaś analiza materiału dowodowego winna doprowadzić organ I instancji do przekonania, że takie wątpliwości w sprawie są, a co za tym idzie, winny one być rozstrzygane na korzyść środowiska naturalnego. Dodatkowo wskazujemy, że „Przepis art. 6 ust. 2 p.o.ś. stanowi bezpośrednie odbicie zasady ostrożności i nakłada na organy ochrony środowiska obowiązek rozstrzygania z jej uwzględnieniem. Z zasady ostrożności wynika ciążący na wszystkich podmiotach obowiązek dołożenia należytej staranności w ocenie skutków,

jakie dla środowiska może przynieść nowa inwestycja czy działalność.” (wyrok NSA z dnia 7 grudnia 2016 r., sygn. akt II OSK 601/15).

Nadmienić należy również, że zastosowanie podobnego podejścia zostało skutecznie przyjęte w Gminie Rudna, gdzie w obowiązującym Studium uwarunkowań (uchwała V/24/2024) wyraźnie zakazano lokalizacji elektrowni wiatrowych, uznając to za zgodne z interesem lokalnym i racjonalne z punktu widzenia warunków środowiskowych.

Ponadto powyższy projekt uchwały wpisuje się w postulaty kierowane do gmin zawarte w UCHWALE NR XIX/482/20 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO z dnia 16 czerwca 2020 r. w sprawie uchwalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego, oczekujące od gmin województwa realizacji następujących wytycznych (tab.8 str. 37):

- Uwzględnianie w polityce przestrzennej gminy konieczności ochrony zasobów środowiska przyrodniczego zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju (w tym zapisów zawartych w obowiązujących planach ochrony obszarów chronionych).
- Ograniczenie lokalizowania elementów i obiektów infrastruktury technicznej w miejscach eksponowanych widokowo, ochrona i zagospodarowanie punktów widokowych, ochrona i kształtowanie ciągów i osi widokowych.
- Uwzględnianie studiów i ocen zmian krajobrazu w pracach nad lokalnymi dokumentami strategicznymi i planistycznym

Wobec powyższego zasadnym jest podjęcie niniejszej uchwały.